

Paasaläkitus Issanda aastal 2017

*Meie peame püha sellepärast,
et surm on ära surmatud,
et hakanud on teine, igavene elu...*

(Paasakaanonist)

Armsad vennad, pühitsetud valitsejad Tartu piiskop Eelija,
Pärnu ja Saare piiskop Aleksander
ja Kristuselinna piiskop Makarios,
auväärased vaimulikud, preestrid ja diakonid,
meie püha kiriku ustavad liikmed Issandas
meie südamele armsad!

KRISTUS ON ÜLES TÕUSNUD !

“Kristus on üles tõusnud ja inglid on rõõmsad. Kristus on üles tõusnud ja elu valitseb. Surm, kus on sinu astel, põrguhaud, kus on sinu võit?”, nii kirjutab Johannes Kuldsuu oma paasajutluses, mida me lugesime selle püha ja helge öö hommikuteenistusel.

«Surm, kus on sinu võit?»... Mõistagi on surm alati meie maises elus olemas ja ometi on ta täna, ülestõusmispühal, võidetud. Samuti pole rist kuhugi kadunud, ometi on käes paasapüha. Kõik need küsimused, mida tõstatab meie langenud olemus, pole ka kuhugi kadunud ja ometi, “olgu mis tahes, milles meie süda meid süüdistab, Jumal on siiski meie südamest suurem ja Tema teab kõik” (1Jh 3,20). Kõike seda on kokkuvõtvalt öelnud püha Grigoori Jumalasõnaõpetaja: “Uueks eluks oli meil vaja lihakssaanud ja surma mõistetud Jumalat”. Vastuseks tänapäeva mitteusklike süüdistuse kohta, nagu oleks Jumal süüdi maailma kurjuses, ütleb üks suur õigeusu teoloog: „See on Jumal, kes mõistatuslikul moel ripub jõuetuna ristil inimese vabaduse palge ees..., kes läheb vabatahtlikult surma selleks, et isegi surm saaks ennast valgusele avada”. Jah, Jumal suri selleks, et inimene saaks jumalikuks üles tõusnud Kristuses, et ta viimaks ometi võiks elada...

Just seepärast võtabki paasa kokku maailma mööduva ja möödunud ajaloo. Jumal annab sellele Jeesuse Kristuse ülestõusmise läbi uue ja igavese tõelisuse, uue ja igavese oleviku ning tuleviku. Ülestõusnud Kristus, “esmasündinu surnutest”, on samuti “sild esimese Aadama langemisest põhjustatud allakäigu ja uue elu taasärkamise vahel, mis saab meie omaks paasapühal. See on sild, mida ei hävita isegi surm ja põrgu”. Nagu ütleb meie jumalateenistus paasapühade kohta: „Nüüd on kõik valgust täis – taevas, maa ja alumised paigad... (kaanoni 1. laulu 1. tropar)!

See näitab, et Jeesuse Kristuse surm ristil lepitask esimese Aadama langemise ning et inimene saades osa ristimise salasusest, taassünnib uue ja igavesena Jumalast. Püha ristimise läbi, mis on, nagu kirikuisad ütlevad, meie "ülestõusmise juur", me kasvame Ülestõusnuga ühte, saame Tema otsekui üheks olevuseks, Tema veresugulaseks, liidetuks Tema au ihuga. Just sellepärast saab iga maine olevus astuda surma kaudu uude ja igavesse ellu - ülestõusmise ellu, kus surma ei ole.

Me laulame hommikuteenistusel: „Eile sain ma ühes Sinuga maha maetud, oh Kristus, täna tõusen ma Sinuga ühes surnust üles...” (3. kaanoni laulu 3. tropar). Me saame osa sellest tõelisest paasaelust üksnes niivõrd, kui võrd me ise läheneme Kristusele. Jeesus ütleb: "Mina olen ülestõusmine ja elu" (Jh 11, 25). Püha Siimeon Uus Jumalasõnaõpetaja kinnitab: "Tänu paasapühadele tean, et ma ei sure, sest ma olen elu sees ning et minus pulbitseb elu".

Mu kallid, "pühitsegem rõõmupüha, hakakem ümber teineteise kaela ja ütlegem ka neile, kes meid vihkavad: Vennad!" (viimane paasastihhiira), sest ülestõusnud Jeesusega algab terve inimkonna jaoks uus ajastu, mis täidab meie hinged, mõnikord ilma, et me arugi saaks, tõelise headuse ja armastusega, tõelise ja puhta leebuse ning eluga.

Selle suurel paasa pühapäevaga on Jumal käinud Kristuses lõpuni tee, millel Ta inimestele ilmub. Nüüd on meie kord käia Pühas Vaimus lõpuni tee, mis viib Tema ette.

KRISTUS ON ÜLES TÕUSNUD !

16. aprillil 2017, Tallinn

+Stefanus,
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit,
Kiriku piiskoppide kogu esimees.